

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, v právní věci

žalobkyně: **IC-PARK ENERGO, s. r. o., IČO: 26401843**
sídlem Svojšín 155, 349 01 Svojšín
zastoupená advokátem JUDr. Michalem Račokem
sídlem T. G. Masaryka 108, 272 01 Kladno

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v přípisu žalovaného ze dne 24. 9. 2024, č. j. 11745-2/2024-ERU,

takto:

- I. Přípis žalovaného ze dne 24. 9. 2024, č. j. 11745-2/2024-ERU, je **nezákonný**.
- II. Žalovanému **se zakazuje** pokračovat v porušování práv žalobkyně vzniklých na základě licence č. 110705200, která jí byla udělena rozhodnutím žalovaného dne 16. 3. 2020, č. j. 02471-13/2020-ERU.
- III. Žalovaný je **povinen** žalobkyni písemně sdělit, že licence č. 110705200 k výrobě elektřiny, která jí byla udělena rozhodnutím žalovaného dne 16. 3. 2020, č. j. 02471-13/2020-ERU, v důsledku změny právní formy žalobkyně dne 11. 6. 2024 nezanikla, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v částce 10 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Michala Račoka.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V této věci soud posuzoval otázku, zda změna právní formy je přeměnou právnické osoby, která má za následek zánik licence pro podnikání v energetických odvětvích podle § 10 odst. 1 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon).
2. Žalobkyni byla rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 3. 2020, č. j. 02471-13/2020-ERU, udělena licence č. 110705200 k výrobě elektřiny. Žalobkyně následně změnila svou právní formu z akciové společnosti na společnost s ručením omezením; přeměna byla zapsána do obchodního rejstříku dne 11. 6. 2024. Následně dne 7. 8. 2024 operátor trhu (OTE, a. s.) žalobkyni sdělil, že licence žalobkyně zanikla k 11. 6. 2024, a žalobkyně proto nemůže nárokovat podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů.
3. Dne 24. 9. 2024 pod č. j. 1174-2/2024-ERU, zaslal žalovaný žalobkyni přípis s názvem „zánik licence“ s následujícím textem:

Energetický regulační úřad obdržel dne 23. 9. 2024 oznámení o změně právní formy držitele licence společnosti IC-PARK ENERGO, s. r. o. (dříve IC-PARK ENERGO a. s.), IČO: 26401843, sídlem Svojsín 155, 349 01 Svojsín, ke dni 11. 6. 2024.

Energetický regulační úřad bere toto oznámení na vědomí a sděluje Vám, že licence č. 110705200, s předmětem podnikání „výroba elektřiny“, udělená dne 21. 3. 2007 na základě rozhodnutí č. j. 02471-13/2020-ERU, společnosti IC-PARK ENERGO, s. r. o. (dříve IC-PARK ENERGO a. s.), IČO: 26401843, se sídlem Svojsín 155, 349 01 Svojsín, podle § 10 odst. 11 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, zanikla ke dni 11. 6. 2024, tj. ke dni zveřejnění změny právní formy v obchodním rejstříku dle projektu změny právní formy.

II. Žaloba

4. Žalobkyně uvedla, že přípis žalovaného je nezákonným zásahem, v jehož důsledku bylo vůči ní zasaženo operátorem trhu tak, že žalobkyni není od 11. 6. 2024 umožněno nárokovat podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů, resp. dosavadní odběratel ČEZ Prodej, a. s., odmítá další dodávky elektřiny vyrobené žalobkyní. K tomu poukázala na usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 3. 2011, sp. zn. III. ÚS 3158/10. Dle názoru žalobkyně nemá přípis povahu osvědčení, neboť jde o kvalifikovanou aplikaci práva na zjištěný skutkový stav.
5. Žalovaný nesprávně provedl doslovný výklad § 10 odst. 1 písm. b) energetického zákona a nepřihlédl k účelu novelizace energetického zákona provedené zákonem č. 131/2015 Sb., kterým byl do § 10 energetického zákona vložen nový odst. 11. Dle důvodové zprávy měla tato novelizace zajistit, aby právní nástupce společnosti po její přeměně mohl pokračovat v licencované činnosti. Tvůrci zákona však opomněli, že při změně právní formy právnické osoby nedochází k jejímu zániku, a není zde tudíž žádný právní nástupce, který by mohl pokračovat v její činnosti. Důsledkem této legislativní chyby je, že licence při změně právní formy právnické osoby bez dalšího zaniká. Doslovný výklad této úpravy prováděný žalovaným je pak v rozporu s právem žalobkyně na rovné zacházení, na ochranu vlastnictví a s právem svobodně podnikat. Žalovaný měl naopak použít takový výklad, jehož

výsledkem by byl závěr, že původní licence v důsledku změny právní formy žalobkyně dne 11. 6. 2024 nezanikla.

6. Žalobkyně navrhl, aby soud

- určil, že přípis žalovaného ze dne 24. 9. 2024, č. j. 11745-2/2024-ERU, je nezákonný;
- zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv žalobkyně vzniklých na základě licence č. 110705200, která jí byla udělena rozhodnutím žalovaného dne 16. 3. 2020, č. j. 02471-13/2020-ERU;
- přikázal žalovanému obnovit stav před 11. 6. 2024 tím, že žalobkyni osvědčí, že licence č. 110705200, která jí byla udělena rozhodnutím žalovaného dne 16. 3. 2020, č. j. 02471-13/2020-ERU, v důsledku změny právní formy žalobkyně dne 11. 6. 2024 nezanikla.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že jazykový výklad § 10 odst. 1 písm. b) energetického zákona je jednoznačný – dojde-li k zániku nebo přeměně právnické osoby, licence bez dalšího zaniká ze zákona. Zápisem změny právní formy tedy žalobkyni ze zákona licence zanikla. Mohlo by být otázkou, zda lze na situaci žalobkyně aplikovat odst. 11 citovaného ustanovení; žalobkyně nicméně požádala o udělení licence až dne 8. 8. 2024, tj. po měsíční lhůtě stanovené v § 10 odst. 11 energetického zákona. I podle tohoto ustanovení tedy licence žalobkyně zanikla ke dni 11. 6. 2024. Žalovanému je známo, že v rámci novely energetického zákona označované jako LEX OZE III má dojít ke změně § 10 odst. 1 písm. b) energetického zákona tak, že změna právní formy právnické osoby již nebude důvodem zániku licence. K tomu lze přihlížet ale až od účinnosti novely. Žalobkyně si měla být vědoma svých povinností a dostatečně dopředu požádat o udělení nové licence tak, aby navazovala na zánik původní licence.
8. Žalovaný též poukázal na to, že žalobkyně požádala o novou licenci, která jí byla udělena dne 24. 9. 2024. Dle § 8 odst. 3 energetického zákona přitom platí, že na každé výrobní zařízení lze vydat pouze jednu licenci. Dle žalovaného tak nelze ani teoreticky vyhovět žalobnímu požadavku, aby bylo žalovanému zakázáno pokračovat v porušování práv žalobkyně vzniklých na základě licence č. 110705200 nebo k obnovení stavu existujícího před 11. 6. 2024, neboť žalobkyně v současné době licenci na výrobu elektřiny disponuje. I v případě přijetí výkladu žalobkyně by bylo třeba požádat o změnu licence, přičemž na úroveň této změny lze postavit udělení nové licence pro změněnou společnost. Žalobkyně nepochybně cílí na výplatu podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, za jejíž správu a výplatu však žalovaný neodpovídá. Žalovaný nemůže odpovídat za chování jiných subjektů – operátora trhu a povinně vykupujícího. Pokud by soud shledal přípis žalovaného nezákonným, měla by to být dostatečná okolnost pro změnu názoru operátora trhu a povinně vykupujícího, aby podporu žalobkyni vypláceli. Ani k teoretickému porušování práv žalobkyně v oblasti podpory by navíc nemělo od 24. 9. 2024 docházet.
9. Ze všech uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci

10. Žaloba je důvodná.
11. Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“), každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen

"zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

12. Podle § 10 odst. 1 písm. b) energetického zákona platí, že licence zaniká zánikem nebo přeměnou právnické osoby, nejde-li o případy podle odstavce 11. Podle odst. 11 téhož ustanovení pak při přeměně právnické osoby může právní nástupce držitele licence nebo právnická osoba vzniklá odštěpením pokračovat v provozování licencované činnosti na základě rozhodnutí o udělení licence přeměňované právnické osoby za předpokladu, že do 1 měsíce ode dne právních účinků přeměny oznámí pokračování v licencované činnosti Energetickému regulačnímu úřadu a současně mu předloží žádost o udělení licence na činnost, kterou vykonává na základě rozhodnutí o udělení licence přeměňované právnické osoby. Do doby vydání rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o udělení licence pro přeměňovanou právnickou osobu nebo právnickou osobu vzniklou odštěpením pokračuje právní nástupce nebo právnická osoba vzniklá odštěpením ve výkonu licencované činnosti s tím, že datum prvního uvedení výroby do provozu zůstává zachováno. Vydáním rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o žádosti o udělení licence právnímu nástupci nebo právnické osobě vzniklé odštěpením zaniká licence přeměňované právnické osobě.
13. Soud se nejprve musel zabývat tím, zda lze přípis žalovaného ze dne 24. 9. 2024, č. j. 11745-2/2024-ERU, považovat za zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Tuto otázku vyřešil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 3. 2025, č. j. 3 As 219/2023-40, v němž se zabýval skutkově a právně obdobnou situací a obsahově zcela totožným přípisem žalovaného žalobkyni. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že tento přípis (který v rozsudku označuje jako „oznámení o zániku licence“), není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., ani osvědčením. Současně však konstatoval, že oznámení o zániku licence má zcela zřejmý podstatný nepříznivý vliv na veřejná subjektivní práva žalobkyně, neboť na jeho základě žalovaný provedl výmaz licence a stěžovatelka tak již není (z pohledu veřejného práva) oprávněna vykonávat licencovanou činnost. To také materiálně představuje podstatné omezení jejího základního práva podnikat dle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Přípis žalovaného je tak jiným úkonem závazné povahy zasahujícím do sféry práv a povinností žalobkyně, který může být podroben soudnímu přezkumu podle § 82 a násl. s. ř. s.
14. Soud se proto dále zabýval otázkou, zda tento přípis byl nezákonný, tedy zda obстоjí závěr žalovaného o zániku licence žalobkyně k výrobě elektřiny č. 110705200 ke dni 11. 6. 2024. I k tomu se nicméně jednoznačně vyjádřil Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku. Ne každou přeměnu právnické osoby lze totiž dle Nejvyššího správního soudu považovat za přeměnu, o níž hovoří § 10 odst. 1 písm. b) a odst. 11 energetického zákona. *„Pro existenci společnosti může mít přeměna různé důsledky – může jí dojít k zániku společnosti s právním nástupnictvím, ale stejně tak je možné, že přeměna společnosti, která je držitelem licence dle energetického zákona, se právně ani fakticky nedotkne ani její existence, ani výkonu licencované činnosti. V posledně uvedeném případě by bylo přinejmenším pochybné, zda by provedení přeměny mělo za následek zánik licence ze zákona; energetický zákon totiž „jedním dechem“ hovoří o přeměně a zániku společnosti. Z toho lze dovozovat, že účelem právní úpravy je pamatovat na situace, kdy držitel licence buď provede určitý způsob přeměny, při němž zanikne s právním nástupnictvím (potom právní nástupce může žalovanému oznámit pokračování ve výkonu licencované činnosti dle § 10 odst. 11 energetického zákona), anebo prostě jen zanikne bez právního nástupce (například likvidací společnosti). Naopak se nezdá logické, že by zákonodárce hodlal bez dalšího zbavit držitele licence v situaci, kdy by provedl přeměnu, která se nedotýká*

právní existence společnosti, například změnou právní formy (srov. § 360 a násl. zákona o přeměnách), jež se ze své povahy týká jen vnitřních poměrů a formy společnosti, ale nemá žádný význam pro výkon licencované činnosti. Pro takový výklad nelze nalézt racionální důvod“ (body 29 a 30 rozsudku).

15. V nyní projednávané věci žalobkyně ke dni 11. 6. 2024 provedla přeměnu spočívající ve změně právní formy z akciové společnosti na společnost s ručením omezením. Žalobkyně v důsledku této změny nezanikla (s právním zástupcem nebo bez něho), nýbrž došlo pouze ke změně vnitřních poměrů žalobkyně. Ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) a odst. 11 energetického zákona proto na situaci žalobkyně nedopadají a jí udělená licence č. 110705200 v důsledku uvedené přeměny nezanikla. Přípis žalovaného oznamující žalobkyni zánik licence je proto nezákonný.

V. Závěr a náklady řízení

16. S ohledem na výše uvedené soud žalobě vyhověl (§ 87 odst. 2 s. ř. s.) a deklaroval nezákonnost přípisu žalovaného (výrok I.), zakázal žalovanému porušovat práva žalobkyně nabytá v souvislosti s licencí č. 110705200 (výrok II.) a uložil žalovanému povinnost písemně sdělit žalobkyni, že licence č. 110705200 v důsledku změny právní formy žalobkyně dne 11. 6. 2024 nezanikla. K tomu soud žalovanému stanovil přiměřenou lhůtu (výrok III.).
17. Soud nesouhlasí s názorem žalovaného, že by v daném případě postačovalo pouze deklarovat nezákonnost přípisu ze dne 24. 9. 2024, č. j. 11745-2/2024-ERU. V dané věci mělo být správně postupováno tak, že po provedené přeměně žalobkyně mělo na její žádost (či z vlastního podnětu žalovaného) dojít ke změně rozhodnutí o původní licenci postupem dle § 9 energetického zákona. Namísto toho však byla žalovaným licence prohlášena za zaniklou a následně byla žalobkyni vydána licence nová. Tyto dva postupy nelze považovat za podobné, jak argumentuje žalovaný. Už proto ne, že v období od 11. 6. 2024 do 24. 9. 2024 nemohla žalobkyně uplatňovat svá práva vyplývající z původní licence. Je proto na místě žalovanému též zakázat další porušování práv žalobkyně vyplývajících z licence č. 110705200. Žalovaný je tak povinen skutečnost, že tato licence nezanikla, promítnout do svých interních systémů a v souladu s ní dále jednat. Argumentuje-li žalovaný principem výlučnosti licence ve smyslu § 8 odst. 3 energetického zákona, pak je na něm, aby postupy, které mu umožňuje energetický zákon, naložil s licencí vydanou dne 24. 9. 2024 v rozporu s tímto principem.
18. Deklarování nezákonnosti přípisu žalovaného pak rovněž dostatečně nereparuje stav, který tento přípis navodil navenek. Je totiž třeba i ve vztahu k třetím osobám postavit najisto, že původní licence v důsledku přeměny žalobkyně nezanikla. Žalovaný proto vzniklý nezákonný stav zhojí shodným způsobem, kterým ho přivodil, tj. písemným sdělením žalobkyni, že licence č. 110705200 v důsledku změny právní formy žalobkyně dne 11. 6. 2024 nezanikla. Takový přípis (případně ve spojení s tímto rozsudkem) pak žalobkyni umožní uplatňovat svá práva z licence č. 110705200 vůči operátorovi trhu a povinně vykupujícímu. Soud pro úplnost podotýká, že žalovanému nemohl uložit povinnost vydat osvědčení o tom, že předmětná licence nezanikla. K vydání osvědčení o takovém obsahu totiž zákon žalovaného nezmocňuje (pro vydání osvědčení tedy nejsou dány předpoklady, srov. § 155 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád).
19. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

20. Žalobkyně dosáhla v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně jsou tvořeny odměnou jejího zástupce za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přičemž mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby činí částku 3 100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Dále žalobkyni náleží náhrada hotových výdajů jejího zástupce v paušální výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). K tomu soud připočetl náhradu za daň z přidané hodnoty, kterou je zástupce žalobkyně povinen odvést z odměny a náhrad ve výši 1 428 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.) a zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 2 000 Kč. Celkem tedy žalobkyni na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 10 228 Kč. Soud žalovanému uložil zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám zástupce žalobkyně v přiměřené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 14. dubna 2025

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu